

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

III kadencja

Prezes Rady Ministrów
RM 10-91-98

Druk nr 648

Warszawa, 12 października 1998 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy:

– o zmianie ustawy o prokuraturze.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do reprezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

(-) Jerzy Buzek

USTAWA

z dnia 1998r.

o zmianie ustawy o prokuraturze

Art. 1.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1985r. o prokuraturze (Dz. U. z 1994 r. Nr 19, poz. 70 i Nr 105, poz. 509, z 1995r. Nr 34, poz. 163, z 1996r. Nr 77, poz. 367, z 1997r. Nr 90, poz. 557, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 752 i 753, Nr 124, poz. 782, Nr 141, poz. 944 oraz z 1998r. Nr 98, poz. 607) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 w ust. 1, w art. 9 w ust. 2, w art. 13 w ust. 2 i 4, w art. 17 w ust. 1 - 2, w art. 19 w ust. 1, w art. 20 w pkt. 6, w art. 22 w pkt. 2 i 3, w art. 22a w ust. 1, 3 i 4, w art. 29 w ust. 2 i 4, w art. 30 w ust. 2, w art. 40 w ust. 2, w art. 49 w ust. 3, w art. 50 w ust. 2, w art. 67 w ust. 2, w art. 69, w art. 94a i w art. 94b w ust. 1 użyte w różnych liczbach i przypadkach wyrazy „**prokuratura wojewódzka**” i „**prokurator wojewódzki**” zastępuje się odpowiednio wyrazami „**prokuratura okręgowa**” i „**prokurator okręgowy**” w odpowiedniej liczbie i przypadku;

2) w art. 17 ust. 4 - 6 otrzymują brzmienie:

„4. Prokuraturę apelacyjną tworzy się dla obszaru właściwości co najmniej dwóch prokuratur okręgowych. Prokuraturę okręgową tworzy się dla obszaru właściwości co najmniej dwóch prokuratur rejonowych. Prokuraturę rejonową tworzy się dla jednej lub większej liczby gmin; w uzasadnionych

wypadkach może być utworzona więcej niż jedna prokuratura rejonowa w obrębie tej samej gminy.

5. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi prokuratury apelacyjne, okręgowe i rejonowe oraz ustala ich siedziby i obszary właściwości.

6. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, może tworzyć poza siedzibą prokuratury, a także znosić, ośrodki zamiejscowe prokuratur okręgowych lub rejonowych.”;

3) w art. 17 po ust. 6 dodaje się ustęp 6a w brzmieniu:

„6a. Pracownicy zniesionego ośrodka zamiejscowego przechodzą do prokuratury, której ośrodek zamiejscowy został zniesiony.”.

Art. 2.

1. Z dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) utworzone na podstawie przepisów dotychczasowych prokuratury wojewódzkie stają się prokuraturami okręgowymi, a ośrodki zamiejscowe prokuratur wojewódzkich stają się ośrodkami zamiejscowymi odpowiednich prokuratur okręgowych,
- 2) prokuratorzy wojewódzcy i ich zastępcy stają się odpowiednio prokuratorami okręgowymi i zastępcami prokuratorów okręgowych,
- 3) prokuratorzy prokuratur wojewódzkich stają się prokuratorami odpowiednich prokuratur okręgowych, a prokuratorzy prokuratur wojewódzkich w stanie spoczynku stają się prokuratorami prokuratur okręgowych w stanie spoczynku,
- 4) delegaci prokuratorów prokuratur wojewódzkich stają się delegatami prokuratorów odpowiednich prokuratur okręgowych,

5) członkowie kolegiów prokuratur wojewódzkich stają się członkami kolegiów odpowiednich prokuratur okręgowych.

2. Ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o prokuraturze wojewódzkiej, prokuratorze wojewódzkim, prokuratorach prokuratury wojewódzkiej, kolegium prokuratury wojewódzkiej lub zebraniu prokuratorów prokuratury wojewódzkiej, należy przez to rozumieć - odpowiednio - prokuraturę okręgową, prokuratora okręgowego, prokuratorów prokuratury okręgowej, kolegium prokuratury okręgowej i zebranie prokuratorów prokuratury okręgowej.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999r.

UZASADNIENIE

Z dniem 1 stycznia 1999 r. wejdzie w życie reforma zasadniczego podziału terytorialnego państwa i związana z nią reforma administracji publicznej.

Projektowana ustawa ma na celu stworzenie prawnych możliwości funkcjonowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w warunkach nowego podziału terytorialnego państwa - z zapewnieniem niezbędnej ciągłości pracy prokuratury i przy przyjęciu nazewnictwa nie wprowadzającego obywateli w błąd co do rzeczywistego obszaru właściwości poszczególnych jednostek .

W projekcie zakłada się tworzenie struktury terytorialnej prokuratury z uwzględnieniem nowego podziału terytorialnego państwa jedynie na szczeblu podstawowym - obszar właściwości prokuratury rejonowej ma tworzyć jedna lub większa liczba gmin. Regułą będzie większa liczba gmin w obszarze właściwości jednej prokuratury rejonowej. Sytuacja, gdy ten obszar będzie tworzyła jedna gmina lub gdy na terenie jednej gminy będzie funkcjonowała więcej niż jedna prokuratura rejonowa, dotyczy dużych miast, które będą stanowiły jedną gminę. Nie przewiduje się „przecinania” gmin granicami obszarów właściwości prokuratur rejonowych.

Podstawą ustalania obszarów właściwości prokuratur wyższego stopnia będą obszary właściwości prokuratur stopnia niższego:

- prokuratura okręgowa będzie tworzona dla obszaru właściwości kilku prokuratur rejonowych,
- prokuratura apelacyjna zasięgiem swojego działania obejmie obszary właściwości co najmniej dwóch prokuratur okręgowych.

W projektowanej ustawie utrzymano ponadto możliwość tworzenia i znoszenia - poza siedzibą danej prokuratury rejonowej lub okręgowej - jej ośrodków zamiejscowych .

Sądownictwo i prokuratura funkcjonują obecnie w układzie terytorialnym, który tylko częściowo odpowiada dotychczasowemu podziałowi administracyjnemu kraju - jedynie obszary właściwości sądów i prokuratur wojewódzkich (nie licząc ośrodków zamiejscowych) pokrywają się - w zasadzie - z granicami województw.

Obszary właściwości jednostek apelacyjnych i rejonowych uwzględniają obecny podział administracyjny państwa tylko w takim zakresie, iż terytorialny zakres działania sądów i prokuratur apelacyjnych obejmuje po kilka dotychczasowych województw, zaś sądy i prokuratury rejonowe działają na terenie kilku lub więcej gmin.

Nowy podział administracyjny państwa jeszcze bardziej skomplikuje tę sytuację, gdyż na szczeblu apelacyjnym i wojewódzkim praktycznie nie ma sądów ani prokuratur, które dotychczasowym obszarem swojej właściwości odpowiadają nowym województwom, a obszar właściwości jednostek rejonowych nie pokrywa się z granicami powiatów.

Proste dostosowanie obszarów właściwości sądów i prokuratur do nowego podziału terytorialnego państwa nie jest w chwili obecnej możliwe.

Sądy i prokuratury funkcjonują w określonych siedzibach i dysponują określonym potencjałem kadrowym. Nie jest możliwe stworzenie organizacyjno - materialnych warunków do utworzenia struktury sądownictwa i prokuratury odpowiadającej zasadniczemu podziałowi terytorialnemu państwa, gdyż nie ma ku temu odpowiedniej bazy lokalowej obejmującej zarówno lokale sądowe i pomieszczenia prokuratury, jak i mieszkania dla sędziów, prokuratorów i innych pracowników, których należałoby przenieść, a ponadto byłoby to działanie nieracjonalne ze społecznego punktu widzenia

Właściwość rzeczowa sądów poszczególnych szczebli, którym odpowiadają powszechne jednostki organizacyjne prokuratury, wynika z przepisów odpowiednich procedur i nie ma podstaw, by ją zmieniać w sposób radykalny w czasie, gdy weszła w życie nowa kodyfikacja karna i trwają zaawansowane prace nad nową kodyfikacją cywilną, a ponadto przygotowana zostanie reforma polegająca na utworzeniu sądów grodzkich i dwuinstancyjnego sądownictwa administracyjnego, która musi wpłynąć także na kształt i zakres zadań prokuratury. Nie ma też powodów do oderwania struktury prokuratury od struktury sądownictwa, jako że stan dotychczasowy w tym zakresie sprawdził się w wieloletniej praktyce. Tak więc utworzeniu struktury sądów wojewódzkich odpowiadającej podziałowi kraju na nowe województwa powinna

towarzyszyć taka sama operacja dotycząca prokuratur wojewódzkich. Oznaczałoby to jednak likwidację większości dotychczasowych jednostek wojewódzkich (z ich bazą lokalową) i konieczność przeniesienia kadry do 16 ośrodków już istniejących - przy nie zmienionej na szczeblu wojewódzkim ilości spraw, co wymaga odpowiedniej liczby sal sądowych, pomieszczeń do pracy sędziów i prokuratorów oraz sekretariatów, a także powierzchni do przechowywania akt. Ponadto taki zabieg oddaliłby zarówno sąd wojewódzki jak i prokuraturę wojewódzką od mieszkańców likwidowanych województw, co byłoby zaprzeczeniem idei reformy podziału administracyjnego państwa.

Dlatego też zdecydowano się zaproponować nową strukturę na szczeblu powyżej sądów i prokuratur rejonowych - w postaci sądów i prokuratur okręgowych (nazwa ta nie myli co do obszaru właściwości tych jednostek, a jednocześnie nawiązuje do nazewnictwa obowiązującego w sądownictwie II Rzeczypospolitej).

Na szczeblu rejonowym zdecydowano się utrzymać w zasadzie dotychczasową strukturę sądownictwa i prokuratury - częściowo z tych samych względów, o których mowa wyżej, a także ze względu na to, iż są to jednostki, z którymi ma kontakt największa grupa obywateli. W tym aspekcie nie bez znaczenia są utrwalone tradycje co do siedziby i obszaru właściwości sądu i prokuratury. W aspekcie organizacyjnym powszechna zmiana obszaru właściwości jednostek rejonowych powodowałaby olbrzymie komplikacje w okresie przejściowym - chodzi zwłaszcza o sprawy w toku, o przesunięcia kadrowe związane ze zmianą ilości spraw rozpoznawanych przez poszczególne sądy czy prowadzonych przez poszczególne prokuratury, o różnice (w porównaniu ze stanem obecnym) w zakresie potrzeb lokalowych poszczególnych jednostek, jak również o trudności w dostępie do zasobów archiwalnych niezbędnych w sprawach nowych i udostępnianych dla innych celów.

Pozostałe zaproponowane zmiany są organizacyjną konsekwencją zmian omówionych wyżej i dotyczą statusu: prokuratorów dotychczasowych prokuratur wojewódzkich (także prokuratorów w stanie spoczynku), organów kolegialnych

funkcjonujących w tych jednostkach oraz przedstawicieli dotychczasowych jednostek wojewódzkich w organach kolegialnych funkcjonujących na wyższym szczeblu. Podkreślenia wymaga jedynie koncepcja (analogiczna jak w przypadku sądów) przekształcenia dotychczasowych prokuratur wojewódzkich w prokuratury okręgowe - nie zaś likwidacji prokuratur wojewódzkich i utworzenia nowych prokuratur okręgowych - przyjęta ze względu na konieczność uniknięcia sytuacji, w której wszyscy dotychczasowi prokuratorzy jednostek szczebla wojewódzkiego uzyskaliby prawo do stanu spoczynku z powodu likwidacji ich macierzystych prokuratur.

Koszty wejścia w życie projektowanej ustawy obejmą wydatki związane z wymianą pieczętek imiennych prokuratorów, pieczętek urzędowych z nazwą jednostki i innych pieczętek z tą nazwą lub zawierających w tekście określenie szczebla tej jednostki, datowników, pieczęci metalowych oraz różnego rodzaju szyldów i oznakowań. Łącznie wydatki te będą opiewały na kwotę około 2.050.000 złotych.

KOMITET INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

p.o. **SEKRETARZA**

Maria Karasińska - Fendler

Podsekretarz Stanu

Sekt.Min.MKF / 588 / 98 /DIPIST-rj

Warszawa, 2. 10. 98

~~Pan
Janusz Niemcewicz
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Sprawiedliwości~~

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, oraz projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez p.o. Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Marię Karasińską-Fendler, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Okonny Jolanta Michał

W związku z przedstawionymi projektami ustaw (pismo nr P.IV 460/292/98) pozwałam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanych regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Maria Karasińska-Fendler

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 13 października 1998 r.

Cena - 0.39 zł + 22% VAT

